

bron :

Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen

PB C 290 van 12/10/99

COMMISSIE

Oproep tot het indienen van voorstellen voor medegefinancierde projecten in het kader van het Synergy-programma voor 2000

Bijlage

Synergy-strategie voor de aanbesteding van 2000

De hieronder beschreven strategie is ontwikkeld naar aanleiding van het verzoek van het comité om een meer gerichte benadering van de energiebehoeften van de landen en regio's die in aanmerking komen voor financiering door Synergy.

De strategie is speciaal ontwikkeld voor de aanbesteding van het jaar 2000 en geldt uitsluitend voor deze aanbesteding.

In algemene zin is de strategie op de volgende pijlers gebaseerd:

- continuïteit van de energievoorziening;
- ondersteuning van het uitbreidingsproces;
- integratie van energiemarkten en bevordering van op de markt gebaseerd energiebeleid; en - milieubescherming.

Degenen die een voorstel willen indienen, moeten sterk rekening houden met deze pijlers.

Hoewel inschrijvers projecten mogen indienen die buiten het bestek van de hieronder beschreven prioriteiten vallen, wordt erop gewezen dat meer belang wordt gehecht aan projecten die in de strategie van het programma voor het betreffende jaar passen.

In overleg met het comité van het Energiekaderprogramma zal de Commissie een reeks projecten uitvoeren op basis van 100 % financiering. Medefinancieringsprojecten zullen echter, ongeacht het onderwerp, prioriteit krijgen.

Midden- en Oost-Europese landen

De Midden- en Oost-Europese landen vormen een bijzondere uitdaging doordat de energiesituatie sterk

uiteenloopt. Dit wordt evenwel gecompenseerd door het feit dat Phare al sinds enkele jaren de omvorming van de energiesector ondersteunt. Het is eveneens belangrijk dat veel LMOE's mettertijd volledig kunnen gaan deelnemen aan bestaande Gemeenschapsprogramma's, zoals Save en Altener, kunnen verkrijgen. Als gevolg hiervan komen veel gebieden binnen de energiesector niet in aanmerking voor steun van Synergy.

In de LMOE's zullen projecten die een toenadering tot de Unie bevorderen dan ook voorrang krijgen. Hierbij gaat de voorkeur uit naar projecten die in de toekomst eventueel financiering van internationale financiële instellingen (EBWO, EIB enz.) kunnen ontvangen.

Voor de landen die formeel aan het toetredingsproces begonnen zijn, zullen Synergy-projecten zich voornamelijk richten op het voorbereiden van de toetreding door middel van de nodige hervormingen op juridisch, institutioneel, structureel en sectoraal gebied en het opzetten van structuren en procedures voor de administratie, de tenuitvoerlegging en de naleving hiervan. Voor de landen die momenteel geen deel uitmaken van het uitbreidingsproces moeten de Synergyprojecten de energiesectoren in die landen helpen dichterbij die van de Unie te komen.

De nadruk zal verder liggen op projecten op vier gebieden:

- projecten met een sterke regionale samenwerkingsdimensie (met name in de Balkan - in overeenstemming met de huidige beleidsdoelstellingen voor deze regio - en het Baltische gebied en het Zwarte-Zeegebied), met name projecten die bestaand beleid ter bevordering van de regionale energiesamenwerking in het algemeen voortzetten;
- projecten met een sterk milieueffect door de toepassing van energiebeleidshervormingen, energie-efficiëntie en duurzame energiebronnen, met name als deze helpen de verplichtingen van Kyoto na te komen;
- een topconferentie over de interne markt voor energie (in het bijzonder voor vertegenwoordigers van ministeries (op een passend niveau), van regelgevende instanties en van de industriesector in de EU en de kandidaat-lidstaten; eventueel ook andere landen zoals Rusland); tijdens deze conferentie moeten de gevolgen van de keuze voor bepaalde brandstoffen op geliberaliseerde markten worden vergeleken; en
- koppeling van energienetten, met name in het kader van de ontwikkeling van de gas- en de elektriciteitsmarkt, in de Baltische regio en Zuidoost-Europa.

De Russische Federatie, Oekraïne en Centraal-Azië

De afgelopen vijf jaar is er voornamelijk naar gestreefd de energiesector van de Russische Federatie en Oekraïne voor te bereiden op de overgang naar een markteconomie. Hoewel er in de elektriciteitssector al veel bereikt is, moet er nog veel werk verricht worden voordat deze sector werkelijk onder vrijemarktomstandigheden zal kunnen functioneren. De olie- en gassector worden nu al als potentieel winstgevend en marktgericht beschouwd omdat zij ontwikkelde exportmarkten in West-Europa en andere delen van de wereld hebben.

Hoewel in zowel de Tacis- als de Synergy-projecten ruime aandacht is besteed aan energie-efficiëntie, lijkt het potentieel van duurzame energiebronnen, zeker onder de huidige marktomstandigheden, momenteel niet

bijzonder aantrekkelijk.

Prioritaire projecten in de 2000-ronde van Synergy voor de Russische Federatie en Oekraïne zijn:

- projecten voor industriële samenwerking in de elektriciteitssector.

Naar aanleiding van een recente missie naar Centraal-Azië en besprekingen met nationale vertegenwoordigers in Bakoe zijn de volgende prioriteiten vastgesteld:

- het adviseren van de regering over de privatisering van energiebedrijven (gas, olie en elektriciteit) en liberalisering;
- het organiseren van activiteiten ter bevordering van regionale samenwerking in de Kaukasus om de ondernemingskansen te vergroten, o. a. door de betrekkingen met buurlanden als Iran en Turkije aan te halen.

Middellandse-Zeegebied

De voor dit gebied vastgestelde richtsnoeren vallen binnen het kader van het Actieplan van het Euro-mediterraan Energieforum. De nadruk zal daarbij liggen op:

- bevordering van industriële partnerschappen met acties gericht op: (i) het informeren van de Europese industrie omtrent de lokale mediterrane spelers; (ii) het voortzetten van de acties die in samenwerking met het MKB zijn ondernomen; (iii) het organiseren van missies van topindustriëlen uit de EU;
- een algemene benadering voor de mediterrane partners ten aanzien van het Middellandse-Zeegebied Energiehandvest;
- koppeling van energienetten, met name de verhouding tussen de koppeling van aardgas- en elektriciteitsnetten met het oog op de ontwikkeling van de interne gas- en elektriciteitsmarkt;
- evaluatie van energiebeleidskwesties in de Libische industrie vanuit een regionaal perspectief.

Het Midden-Oosten

De acties zullen gebaseerd zijn op de begeleiding van de samenwerkingsovereenkomsten of andere ad-hocovereenkomsten, met voortzetting van de activiteiten met betrekking tot:

- Iran (EG-Iran ad-hocenergiewerkgroep)
- GCC (o. a. de hervatting van de onderhandelingen over vrije uitwisseling) .

Azië

In algemene zin gelden nog steeds de voorwaarden, de prioriteiten en het soort acties voor de

energiesamenwerking zoals omschreven in de mededeling "Strategie voor energiesamenwerking tussen Europa en Azië" van de Commissie (COM(96) 308 van 18 juli 1996), goedgekeurd door zowel de Raad van Ministers als het Europees Parlement in mei 1997. De later opgetreden economische en financiële crisis in sommige delen van Azië heeft de noodzaak van deze doelstellingen en prioriteiten nog eens versterkt.

In verband met het voorgaande zal Synergy in het jaar 2000 gericht zijn op:

1. Volksrepubliek China

- Institutionele, fiscale en juridische aspecten, met de nadruk op het openstellen van de elektriciteitssector en het aantrekken van buitenlandse investeringen.
- Bevordering van energie-efficiëntie in de industrie- en de vervoerssector en in de steden.
- Opleidingen op het gebied van energiebeheer in Europa en China.

De projecten zullen voortbouwen op activiteiten die eerder op de bovengenoemde gebieden zijn uitgevoerd en zullen ter goedkeuring worden voorgelegd aan de EG-China Energiewerkgroep, die zich met alle vormen van samenwerking tussen de EU en China op energiegebied bezighoudt. Deze werkgroep zal in het voorjaar van 2000 bijeenkomen.

2. Vereniging van Zuidoost-Aziatische Landen (ASEAN)

In overleg met de hoge ambtenaren belast met energie van de ASEAN-landen zijn de volgende prioritaire gebieden vastgesteld: koppeling van elektriciteitsnetten, aardgas, schone steenkool, energie-efficiëntie en duurzame energiebronnen (m.n. miniwaterkracht) .

Deze gebieden zullen deel uitmaken van een nieuw programma, dat zal worden gefinancierd in het kader van overeenkomsten voor economische samenwerking.

Synergy zal zich richten op activiteiten die een aanvulling vormen op dit nieuwe programma, vooral wat betreft de koppeling van elektriciteitsnetten. Ook andere gebieden, zoals deregulering en energie-efficiëntie, zijn belangrijk.

Binnen elk prioritair gebied zal de meeste aandacht uitgaan naar het samenbrengen van de privé- en de overheidssector van zowel de ASEAN-landen als de EU; alsmede de IFI's.

Latijns-Amerika

Latijns-Amerika wordt geconfronteerd met een sterke groei van de energievraag, waaraan alleen door middel van een fors investeringsprogramma kan worden voldaan.

Aangezien de overheden niet in staat zijn dergelijke investeringen te financieren, is in de meeste landen in de regio een proces van privatisering, liberalisering en integratie van de energiesector op gang gekomen. Dit proces biedt interessante nieuwe mogelijkheden voor Europese bedrijven die in deze bedrijfstak actief zijn.

Tevens zijn er grote inspanningen nodig om het grootste deel van de bevolking toegang tot energiebronnen te verschaffen en tegelijkertijd bij te dragen aan de bestrijding van de armoede en aan de totstandbrenging van duurzame ontwikkeling.

Daarom zijn voor het jaar 2000 de volgende prioritaire acties van Synergy bepaald:

- marktintegratie en capaciteitsvergroting: de overdracht van Europese ervaringen, de ontwikkeling van een wetgevend kader en regionaal beleid uit het oogpunt van de bijdrage van de energiesector aan duurzame ontwikkeling, met name door middel van een dialoog tussen de overheid en de privé-sector;
- energie-efficiëntie: het vaststellen van een wetgevend en juridisch kader, het ondersteunen van een organisatie voor de bevordering van energie-efficiëntie, het ontwikkelen van nieuwe financieringswijzen.

Deze acties zijn met name van belang als zij plaatsvinden in de Mercosur-landen en Venezuela.

Afrika

Afrika wordt gekenmerkt door een zeer uiteenlopende energiesituatie, met aan de ene kant olieproducerende landen zoals Nigeria, Gabon en Angola en aan de andere kant verbruikende landen. Andere kenmerken van de Afrikaanse energiesector zijn de belangrijke rol van de biomassa en de problemen van energievoorziening op het platteland. Een beleid van privatisering of openstelling voor de privé-sector komt langzaam van de grond, hoewel er geen nationale of regionale structuren zijn die een energiebeleid ondersteunen.

De prioritaire Synergy-acties voor het jaar 2000 zijn erop gericht de inspanningen van het Europees Ontwikkelingsfonds te helpen versterken door:

- het creëren en versterken van structuren voor het analyseren, bestuderen en verzamelen van gegevens over de energiesector en voor het opstellen, uitwerken en uitvoeren van energiebeleid met de nadruk op regionale groeperingen waartoe o. a. producenten van koolwaterstoffen behoren.

Voor vragen en/of opmerkingen over EMIS kunt u mailen naar emis@vito.be

Copyright © [VITO](http://www.vito.be) 13/10/1999

Ontwerp [EMIS](http://www.emis.vito.be).